

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — Hl. Félévre . . . 8 kor. — Hl. Negyedévre. 2 kor. — Hl. Negyedévre 2 kor. 60 Hl.

Felelős szerkesztő és lapfőnöke:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Az utód.

Tegnap délután 3 órakor indult utolsó útjára Horánszky Nándor. Lelépett a szinpadról, ahol igazi szereplését a gondviselés kifürkészhetlen akaratára folytán alig kezdhette meg. Sorsa az volt, hogy belépjen egy perczre az ígért földjére, ott nézzen körül és lássa meg, hogy a korszak férfainak munkája van azon a helyen, melyet neki kijelöltek. A munkához kedve is volt, rugalmassága is. Vajjon erejének arányai nem maradtak-e el a feladat nagyságától, ki tudná ezt megmondani? Erre a kérdésre különben is fölszemes minden felelet.

Mert tény, hogy nekigyürkőzött a munkának. Egy egész hosszú, becsületben és harcban töltött életén át várt arra, hogy a munkának neki fogjon. S mikor odaért, keze fáradtan lehanyatlott, teste összeroskadott s kidőlt az élők sorából, mintha csak utolsó leheletével is azt mondta volna: nem ez volt a munka, amely reám várt. Csak ti jelöltétek ki nekem e munkát, Isten azonban nem engedte, hogy e munkához hozzálássak.

Még el sem temették Horánszkyt, tragikuma még érinti mindenkinek a lelkét s már is összebujtak a csoportok a miniszterelnök mögött, vagy előtte, vagy körülötte és sugdostak, bugdosnak

és számítottak, intrikáltak, minden néven nevezendő módon. Jelölteket emlegettek, az érdekcsoportok jelszavait hangoztatták, hizelegtek lefelé és fölfelé. Szóval az anyaföld még be sem fogadta azt, ami az övé, már veszekednek a koncert, a nagy hivatalért azok, akik akár jogczimen, akár anélkül áhitoznak utána.

Szerettük volna a kegyelet szellemében eltemettetni Horánszky Nándort, s mindaddig, míg meg nem tér az örökkévalósághoz az is, ami rajta halandó volt, nem szerettünk volna arról a nagy munkáról beszélni, amely reá várakozott.

De ha már a temetés előtt indultak meg a kombinációk és intrikák, hadd fejezzük ki mi is azt az óhajt, a mely most az egész nemzetet áthatja. Horánszky magyar szívű, magyar gondolkodású férfiú volt. Szívének minden dobbanása magyar volt s egész életének munkája csak egy czélt szolgált, a magyar érdeket.

Talán ő ellent tudott volna állni annak a nyomásnak, a mely felülről (értsd: Ausztria felől) jött és a kiegyezéssel meg tudta volna védelmezni a magyar érdeket Ausztria kielégíthetetlen, örökké éhes falánksága ellen. Talán tudott volna olyan modus vivendit találni, a melynek megteremtésével mindkét fél érdekeit meg lehetett volna védelmezni.

Hisz a viszonyok mai alakulása folytán magyar miniszter csak úgy maradhat meg állásában, ha Ausztria érdekeit is megvédelmezi. Legfőlebb erősebben dolgozik Magyarország érdekei mellett s mindenféle csalafintasággal, fufanggal ki tud vivni valami előnyt Ausztriával szemben, a mi csak abból áll, hogy a gonosz szomszéd bennünket mindenestől föl ne faljon.

A kiegyezés munkája előtt állt Horánszky Nándor. Ez az a munka, a mely különösen most Magyarország érdekeit van hivatva megvédelmezni. Ha a miniszter, a kinek szakkörébe tartozik ez a roppant munka, magyar szívű, magyar gondolkodású, ha szívében rajongó hazaszeretetet van és elméje, akaratára elég arra, hogy megvédelmezze az osztrák zsebrák-politika ellen Magyarország érdekeit, akkor a gondviselésnek hálát adhat a magyar.

Föltételezzük, hogy Horánszky ilyen férfiú volt.

Most, a temetés napján, hadd viragozzék föl sirja előtt és sirján az a remény, hogy utódja olyan ember, olyan férfiú lesz, a ki a magyarnak minden várakozását és reményét megvalósítja. Hogy nem protekciós, hanem igazi hivatottság viszi majd a magas és diszes állásra. Hogy erővel és értelemmel védelmezi majd meg Magyarországot a szomszéd ellen.

Csing, a nép barátja.

Ügyvédek, európai értelemben, nincsenek Kinában. Mindenki maga kénytelen a saját ügyét védeni. De ha ügyvéd nincs is, annál több a zugprókátor, akik kitünően értenek a zavarosban való halászásához.

De egy se értette Kvang-ton városában oly jól a mesterséget, mint Csing. Az ő védenczét biztosan felmentették még akkor is, ha a vádlott nyakát a hóhér fenyegette. Az ő vád- és védiratainak tartalmát még a legbölcsebb bíró se tudta megczáfolni.

Egy szép délután Csing ur dolgozószobájában ült és új ravaszságokon és kibuvókon törte a fejét. Gondoskodásából hirtelen erős kopogtatás ijesztette fel és amidőn ajtót nyitott, egy fiatal ember rohant be, aki rögtön zokogva lábai elé dobta magát.

— Mit kívánsz tőlem kérdezte Csing.

— Oh drága Csing ur, ha nem segít rajtam akkor végem van és szegény fejem rövid idő múlva elválílik törzsétől. Drága jó Csing ur, könyörüljön rajtam!

— No csak ki vele! Hogy segíthetnék rajtad, ha azt sem tudom, hogy mi bünt követtél el?

— O, Csing ur, ez iszonyu eset! Saját atyámat arculütöttem, úgy, hogy több foga megingott. Heves civódásba kerekedünk egymással és mivel dühömet ingerelte, megfeledeztem magamról és arculütöttem. Atyám rögtön a mandarinhoz futott és mint „elfajult gyermeket“ vádolt be. (Kinában a legnagyobb büntények közé sorolják azt, ha a gyermek kezét emel szüleiére; az ilyen gyermekekre halálbüntetés vár.) A poroszlók minden pillanatban megjelenhetnek, hogy a tömlöczbe hurcoljanak, melyet többé élve nem hagynék el! Könyörüljön rajtam, drága jó Csing ur!

— No jó, könyörgésed meghatott, megpróbálom, hogy tudok-e rajtad segíteni. Néhány percz múlva utánam jöhetsz titkos dolgozó-szobámba.

Eppen kánikula volt, elviselhetetlen hőséggel. Csing ur mégis nehéz téli ruháját öltötte magára, egy vastag báránybundát, gypottal bélelt selyemsapkát tett a fejére,

lábaira pedig nehéz nemezcsizmákat húzott. Aztán megparancsolta szolgáljának, hogy gyújtson tüzet a serpenyőben. Amidőn a parázs veres-izzásban volt, melléje ült és kezeit füléje tartotta; most behivta a szegény bűnöst. Ez amint belépett, rögtön térdre esett és úgy vagdalta fejét a földhöz, mint a tyuk, amidőn a gabonaszem után kapkod. A prókátor szó nélkül fölkelt, néhányszor körüljárta a térdeplőt és hirtelen, anélkül, hogy ez valamit sejtett volna, beharapott a hátába. A fiatal ember fölkiáltott:

— Jaj, jaj! Kegyelmes Csing uram, miért harapott meg ilyen iszonyuan?

— Kelj föl, — szólt a prókátor, — életed meg van mentve! Ha nem haraptalak volna meg, biztosan a hóhér kezébe jutottál volna. Menj rögtön a mandarin elé és ha vallasni kezd, ne monlj egyebet, mint ezt: „Dicső, igazságos öreg nagyapám, ments meg!“ Most azonban siess innen!

Azonban alig hagyta el az elfajult fin a prókátor házáat, a poroszlók máris fülön fogták és bilincsekben hurcolták a hatalmas mandarin elé.

Lawn-Tennis czipők
MICHELSTÄDTER J. E. H.
 Piacz-u. 40. sz. alatti raktárában.

Ennél melegebb fohászt istenhez nem lehet fölkelteni Horánszky temetése napján.

Horánszky Nándor temetése.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, ápril 21.

Horánszky Nándort ünnepélyes halotti pompával temették el tegnap a Kerepesi úti temetőbe. A koporsót, mely egy hatalmas, tettekben gazdag — ridegen konzekvens életet zárt el, elkísérték az utolsó utra a magyar közélet munkásai, akik Horánszkyban nemes bajtársat veszítettek el. Elküldte a temetésre képviselőjét a király is, akire közvetlenül hatott a veszteség, mert kormányának egy hatalmasnak ígérkező fája dőlt ki Horánszkyban. A politika elnémult a koporsó felett, a pártok is letették a koporsóra a cyprus-ágot, amely méltán illette meg a lelkeben, érzésében igaz, rendíthetetlen magyar minisztert.

Hogy rá hullott koporsójára a rideg göröngy, hogy végképpen elvesztettük azt, akihez népünk annyi reménye, annyi bizodalma fűződött, önkéntelen is elének tolul a kérdés, ki fogja ezt az erős meggyőződésű, alkuvást meg nem szokott embert pótolni? Be fogja-e váltani, amit ő beváltott volna, utódai közül valaki? Alig hiszszük. Horánszkyval együtt sok jogos kívánságot temet el a magyar, amelyet a legközelebbi politikai konferenciákon bizonyára nem fog védeni azzal a bátorsággal az utód, mint ahogy azt Horánszky védte volna.

Horánszky Nándor temetéséről fővárosi tudósítónk az alábbiakat jelenti:

Előkészületek a temetésre.

Alig egy esztendeje s másodsor öltött gyászos, fekete pompát a kereskedelemügyi miniszterium lánczid-utcza palotája.

Legutóbb Lukács Bélát, a szerencsétlen véget ért egykori minisztert temették el a miniszterium fogadóterméből, ma Horánszky Nándornak állítottak ugyanottan ravatalt.

A miniszterium két főbejárata, a kapualját, a két lépcsőházat s a miniszteri termeket földig érő fekete gyászlepel borította. A ravatal a miniszter fogadó termében állt. A teremnek a Dunára nező négy ablakát is befödik fekete posztóval s a tágas, nagy terem sötétségében kísértetiesen világít a koporsó körül álló diszes kandeláber-sereg.

A ravatal a terem déli oldalán emelt emelvényen, diszes baldachin alatt állt. A koporsó üveg fedőlapja tisztán mutatja a halott miniszter arcát, a mely a halálban is alig változott meg.

A koporsó fölött ezüstveretű kereszt függ, míg a lábánál imazsámoly áll, melynél két apáca imádkozik reggel óta.

A ravatalt reggel kilencz óra óta szakadatlanul látogatja a közönség. Egyre-másra hozzák a résztvevő sürgönyöket és koszorukat, a melyek máris elfödtek a ravatalt s a két termet.

A küldöttségeket és résztvevőket a ravatalos teremben a család részéről Horánszky Lajos fogadja, míg a miniszterium részéről az elnöki osztály főtisztviselői: *Vértessy* Kálmán miniszteri tanácsos, *Domogyi* és *Hollán* titkárok intézkednek a temetés körül.

A miniszter gyászba borult családjá a délelőtt folyamán nem hagyta el a zerge-utcza házat. Özvegyét a hosszú virrasztás s a tragikus halál fölötti bánat ágyba döntötte. A temetésre azonban mégis elmegy.

A képviselőház részvéte.

A Ház mai ülése a gyásznak volt szentelve. Impozáns módon nyilvánult meg a parlament részvéte egyik legmarkosabb alakjának elhunya fölött.

A képviselőházban a fekete szín dominált. A képviselők kevés kivétellel fekete kabátban és fekete nyakkendővel jelentek meg. A Ház szokatlan népes. A főrendi karzaton többek közt ott láttuk *Schlauch* bibornokot is.

Az ülés megnyitása előtt pártközi konferencia volt, melyen a Ház elnöke, a miniszterelnök és az egyes pártok vezetői vettek részt. A konferencián az egyes felszólalások sorrendjét és a gyász kifejezésének módját állapították meg.

A kormány tagjai Széchenyi miniszter kivételével mind megjelentek. A régi nemzeti párt csaknem teljes számban eljött, hogy egykori vezére halála fölött való fájdalomának kifejezést adjon.

Apponyi Albert az ülést háromnegyed 11 órakor nyitotta meg. Míg a jegyzőkönyvet olvasták, a legünnepélyesebb csend uralkodott az egész Házban. Ezután az elnök megilletődött hangon a következő beszédet mondotta:

Tisztelt Ház! Ismét mélyen megsomorító hirt kell a képviselőház elé terjesztenem. Az isteni gondviselés kifürkészhetetlen végzése körünkből Horánszky Nándort, hosszú, küzdelmes és fényes politikai pályafutása delén, abban a pillanatban szólította el körünkből, mikor alkalmá nyílt a hosszú pályán át vallott elveit megvalósítani, amidőn kiváló egyénisége a legnagyobb gyakorlati feladatok elé állított, amikor a nemzet anyagi lételemének megóvása első sorban az ő szellemi és erkölcsi erejére volt bízva. (Ugy van!)

Sokan vannak, a kik ettől az erőttől bizalommal várták az ország érdekeinek sikeres megvédését, akik pedig e várakozással szemben tartózkodó álláspontra helyezkedtek, azokat ebben kizárólag az elvi meggyőzések ellentéte irányította. (Igaz Ugy van!) Mert nincs köztünk eltérés abban a fájdalom érzésben, hogy egy nagy nemzeti erőtelvénynek elvesztését siratjuk Horánszky Nándorban. (Igaz! Ugy van!) Erőtelvényező volt elméjének azon kivételes minőségében, amely egyaránt bir a bonczoló és alkotóképesség adományával, a tudás óriási tömegén való teljes uralkodásával, az összes lelki tulajdonságok csodálatos összhangjában és fegyelmességében, de mindenek felett a szeplőtlen jellem, az abszolút önzetlenség, a kéréhetetlen kötelességérzet, a puritán egyszerűség (Igaz! Ugy van!) azon imponáló nagyságában, amely a jó polgár, e nemes

Amidőn a mandarin a bűnöst megpillantotta, dühbe jött és felkiáltott:

— O te fajtalan kölyök, te vadállat, mert ember nem támad az atyja ellen!

A fiatal ember rögtön letérdepelt és könyörgő hangon így szólt:

— Dicső, igazságos öreg nagyapám, ments meg!

Amint így térdepelt, a mandarin észrevette, hogy a vádlott vékony zubbony a vér-foltos volt. Egy poroszlónak meg kellett nézni, hogy a vér honnan eredt.

— Egy darab hus van a hátából kiharapva, még most is folyik a vér a sebéből.

A mandarin felkelt, hogy saját szemeivel is meggyőződjék és csakugyan, a fognyomok tisztán kivehetők voltak a friss sebben.

— Már most értek mindent, szólt a magas méltóság haragosan a vádló felé fordulva. — Nem a fiu a hibás, hanem az apa. Ez a durva ember megharapja a fia hátát és most még ő jön igazságot keresni. Fuss innen, ahogy lábad bir, küönben a bambusz-pálca százszor súhnt le a hátadra!

Az apa mitsem szólhatott ez ítélet ellen, hanem sietve távozott a törvényházból.

Otthon nagy előzékenységgel fogadta fiát és így szólt hozzá:

— Mondd csak fiacskám, ki adott neked tanácsot, hogy oly ügyesen tudtad a vádat a magad hátáról az enyémre háritani? A fiam vagy, tehát kötelességed nekem mindent őszintén elmondani.

— Igaza van, atyám, válaszolt a legény — én magam is tudtam volna ilyen ravaszsgót kieszelni. Csing ur segített ki a bajból.

— Ezért fog szenvedni. — szólt az apa és rögtön visszasietett a törvényházba, hogy a prókátort bevádolja. Erre Csinget idézték a mandarin elé, ki kemény szavakkal dorgálta meg cselekedetért.

— Hogy élhettél vissza, mint tudós, annyira tehetséggel, hogy egy elfajult fiut vontál ki a megérdemelt büntetés alól?

— Miféle fiu az? — kérdezte Csing ur szerényen. — Hiszen nem is ösmerem.

A mandarin erre elővezettette a legényt és Csing elé állította. A legény így szólt:

— Csing ur, hogy mondhatja, hogy

nem ösmér? Hát elfelejtette, hogy csaknem féléjszakáig térdepeltem ajtaja előtt, míg végre ön egy darab hust harapott ki a hátamból? „Most már meg van mentve az életem“, szölt ön hozzám és elbocsátott.

— Micsoda butasotég beszél ez a legény össze-vissza, nyilván megőrült. Nézz hát rám, láttál-e valóban, minő ruhát viseltem akkor, amidőn állításod szerint megharaptalak?

— Igen, tudom biztosan. Egy nagy, gyapot bélelt selyemsapka volt a fején, nagy vastag báránbundá takarta a testét és kezeit egy tüzserpenyőn melengette.

— Most már ítéle meg saját maga, igazságos, bölcs nagyapa, hogy ez a legény nem örült hazug-e? Ki hallotta még valaha, hogy kánikulában amidőn az ember csaknem elolvad a hőstől, bundába bujva, tüzserpenyő mellett melegedjek?

— Husz botot mindakétőnek! — ordította a mandarin. És úgy az apa, mint a fiu kikapta a magáét, amiért, a derek jó Csinget hamis váddal mérték illetni.

Propper Hona női- és gyermek-kalap divatszalonjába,

Biedermann-palota I. emelet, megérkeztek a legújabb tavaszi és nyári kalapok. Dús nagy választék a legolcsóbb árak mellett.

lélek emlékét termékenyítő és áldást hozó fényvel veszi körül közéletünk lapjain. (Igaz! Ugy van!)

A hazánkat ért nagy veszteség sulya alatt indítványozom, hogy a Ház Horánszky Nándor elhunyt felett érzett fájdalmát jegyzőkönyvileg megörökítse. (Általános helyeslés.) A boldogult családja az elnökség útján részvétiratot intézzen. (Általános helyeslés.) A ravatalra koszorút tegyen és a ma délután a kereskedelemügyi miniszterium épületében tartandó gyászszertartáson testületileg részt vegyen. (Általános helyeslés.) Együttal indítványozom, hogy a kegyelet nyilvánításával a mai ülést berekesztjük. Minthogy pedig az ünnepélyes gyász-isten-tisztelet holnap reggel tíz órakor tartatik a józsefvárosi plébánia-templomban, a végből, hogy a t. Ház tagjai abban részt vehessenek, a holnapi ülés a mai napra megállapított napirenddel délelőtt 11 órakor kezdessék meg. (Általános helyeslés.) A miniszterelnök ur kíván szólni. (Halljuk! Halljuk!)

Szell Kálmán: Megmérhetlen a fájdalom és nagy a bánatunk Horánszky Nándor elhunyt felett. Nagy csapás érte az országot és mindnyájunkat. Elvesztettünk közéletünkben ismét egyet, a ki közéletünknek fénye volt. A legerősebbek és legigazab- bak egyikét veszítettük el. Jellemének kristálytisztaságával, elvhűségével, akaraterejével és véleményének megbízhatóságával mindig egész ember volt. A közügyek szolgálatának vágya kultuszává avatta fel magát benne. Én csak azt a nagy hézagot és űrt érzem, melyet maga után hagyott. Én és a kormány kétszeresen érezzük a veszteséget, mert alkotó kezére épp most lett volna szükség. A munkára gondolt, midőn tőlünk örökre bucsuzott. Legyen ez az ő végrendelete.

Kéri a Házat, járuljon hozzá, hogy a temetés a kereskedelmi tárcza terhére rendeztessék.

Rakovszky István: A néppárt nevében hozzájárul az elnök és miniszterelnök indítványaihoz. Ez az alkalom olyan, a hol minden ellentét eltűnik, a hol érezzük, hogy egy országnak fiai vagyunk. Egy ciprus-ágot kívánok én is letenni Horánszky ravatalára. Szorgalmával, kitartással és odaadással szolgálta hazáját. Szegény ember volt, szegényen halt meg. Nem akar indítványt tenni, de a kormányra bizza, hogyan rója le a nemzet adósságát Horánszky családja iránt, azt az adósságot, melyet az élő Horánszkyval szemben nem róhatott le.

Barabás Béla: Mindannyian mélyen átérezzük azt a csapást, mely a törvényhozást és a nemzetet érte. Gyászoljuk benne a minden ízében derék és igaz becsület magyar embert. Az elhunyt nagy magyar embernek ravatalánál a legnagyobb magyar ellenzék tisztelettel hajtja meg harci lobogóját.

Szederkényi Nándor: Pártja nevében kifejezést ad fájdalmának és hozzájárul az indítványozott javaslatokhoz.

Az elnök ezután a gyász jelűl az ülést berekeszti.

A képviselőház pompás koszorúját Csávossy háznagy és Farkas János főterem-biztos kíséretében két diszruhába öltözött szolgálta a ravatalhoz.

A koszorúk.

Koszorúk borították el az impozáns ravatalt. Az óriási tömkelegből kiváltak a következők:

Az igaz embernek, Horánszky Nándornak, Igaz fájdalommal Bogyay Máté. — Az

igaz embernek, Horánszky Nándornak, Igaz fájdalommal Issekutz Győző. — Az igaz embernek, Horánszky Nándornak, Lukács László. — Horánszky Nándornak, A kereskedelemügyi miniszterium tisztikara kegyelete és mély tisztelete jelűl. — Nagyméltóságú Horánszky Nándor urnak, „Guido Freiherr von Call.“ — Der k. k. Handelsminister, A „Budapester Tagblatt“ szerkesztősege. — Szeretettel és tisztelettel, igaz fájdalommal, Szentiványi Árpád. — Az igaz embernek, Horánszky Nándornak, Igaz fájdalommal Hollaki Imre. — Az igaz embernek, Horánszky Nándornak, Igaz fájdalommal Esterházy Mihály. — Az igaz embernek, Horánszky Nándornak, Malatinszky György és neje. — Dr. Nagy Ferencz államtitkár, Szeretett főnökének kegyelete jelűl. — Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye közönsége, Horánszky Nándornak. — A magyar kir. kormány, Horánszky Nándornak. — Széll Kálmán, Horánszky Nándornak, a hü, igaz, felejtethetetlen barátjának és pótolhatlan munkatársának. — Die kais. kön. Regierung, dem kön. ung. Handelsminister Ferdinand v. Horánszky. — A magyar iparoktatási tanszemélyzet, kegyelete jelűl. Továbbá Budapest székesfőváros, Hunnia csónakázó egyesület, Országos szabadelvűpárt, Józsefvárosi egyesület, Városi villamos vasút. Dunagőzhajózási társaság, a józsefvárosi bizottsági tagok s a Józsefvárosi Kör.

A ravatalos termet déli egy órakor elzárták a közönség elől.

A vidék részvéte.

Az országos gyászból a vidék is kivieszi a részét. Minden középületen, postahivatalokon fekete lobogó leng s az özvegyet és a gyászba borult családot sokfelől keresik fel részvétlétárviratokkal.

A jászberényi szabadelvű-párt a következő táviratot intézte özvegy Horánszky Nándornakhoz:

„Asszonyom! Azon kimondhatatlan nagy veszteség alkalmából, amely a boldogult halálával családját és egész nemzetünket érte, fogadja őszinte és mély részvétünket. A jászberényi szabadelvűpárt nevében Bathó János pártelnök.“

A temetés.

A nagy halott temetése pártját ritkító részvét között ment végbe. A kereskedelemügyi miniszterium környékét tengernyi nép lepte el. A fogatok özöne vitte a notabilitásokat a miniszterium palotájához. Megjelent a temetésen Széll Kálmán az összes miniszterekkel, Körber osztrák miniszterelnök, Call báró osztrák kereskedelemügyi miniszter, a főrendiház tagjai Csáky Albin gróf vezetésével, a képviselőház élén Apponyival. Ott voltak Kossuth Ferencz, Szederkényi Nándor és Rakovszky István pártvezérek, tömegtelen képviselő minden pártból. Wekerle Sándor, Márkus polgármester, az összes államtitkárok, a bíróságok, hatóságok fejei, miniszteriumok, kereskedelmi kamara, ipari testületek, államvasutak, posta és távirtda, az utóbbiak altisztjei egyenruhában. A tudomány egyetem rektora, tanárai, a vicinális vasutak közlekedési vállalatok igazgatói, a szepsi kerület törvényhatóságok, küldöttsége, jászvári apátság képviselője. Három órakor érkezett meg gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy, a király képviselője diszmagyarban. A király képv-

selőjét az elhunyt miniszter fia, Horánszky Lajos fogadta.

A gyászszertartás három óra után kezdődött. A ravatalos teremben Samassa egri érsek fényes papi segédlettel szentelte be a koporsót, amely után az Opera énekkara intonálta a Circum dederuntot.

Berzeviczy Albert a képviselőház nevében a következő beszédben parentálta el a minisztert:

Az isten-hozzád, mely ajkunkról kitör, a királyával együtt gyászoló nemzet felzokogó fájdalmának ad visszhangot! Munkálkodni, tanulni, küzdeni egy emberöltőn át, komoly férfiúi erélylyel, tisztasággal, a haza iránti kötelességérzet lelkesedésével, szigorú becsületérzéssel feláldozni minden életörömet, de fel nem áldozni a meggyőződést és mikor végre sikerült elérni az emelkedés legmagasabb fokát, a melyre a korona és nemzet bizalma helyezett, mikor sikerült barátaiddá tenni ellenfeleidet, a küzdelem fegyverét az alkotás eszközeivel felcserélni, akkor a magaslatról, a nemzet bizalomteljes várakozásai közt megnyitott háttárcsák küszöbéről lesújtani, oly sors végzet, mely megdöbent és keserű sohajt fakaszt. Beszédét így végezte: Magunkkal viszük nemes egyéniséged, erőnyeit minden homálytól ment képét, mindenek felett önzetlen munkásságod emlékét, emlékezed élni fog hazádban.

A beszéd után az Opera énekkara ismét gyászalt énekelt. A koporsót levitték a hat fekete lovas gyászkocsira, melyet a miniszterium tisztviselői vettek körül. Elöl egy lovas rendőr-csapat haladt, aztán az egyesületek, testületek, küldöttségek, koszorú kocsik, a fejfát vivő kocsi, a család, a kormány képviselők, notabilitások. Az utvonalon gázlángok égtek, az utcán a tömeg néma sorfalat képzett. A kerepesi temetőben a kapuczinusok főnöke újra beszentelte a koporsót, a melyet aztán, elhantoltak.

Krónika.

A világ diákjai a Hortobágyon.

Kiröppentették országszerte azt a hatfontos szenzációt, hogy az ősszel ülésező nemzetközi diákkongresszus tagjai egy napra lekerülnek Debreczenbe is.

Nincs ellene semmi kifogásunk. Szeretettel várjuk, ha ugyan jönnek (??) a nemzetközi diákokat és megmutatjuk nekik a mi szükös, de folyton haladó kulturánkat. De az ellen jó eleve tiltakozunk, hogy a Hortobágyra vigyék le őket. Valami időlen eszme, elhamarkodott gondolat a külföldi egyetemek művelt diákjait a mi állatszaporlati és állategészségügyi viszonyaink tanulmányozására invitálni. Hogy a berlini, londoni, turini, párisi egyetemi hallgatót a Hortobágyon ismertessük meg a mi fajunk jellegzetes tulajdonságával, a mi népünk műveltségével, kulturánk fejlődésével — ez elképzelhetetlen abszurdum. Eleget viccelnek velük, hogy minden rendű és rangu vendégünkkel — sajnos — a Hortobágyra szaladunk, ne gunyoltassuk ki magunkat az idegen nemzetek diákjaival. Az angol gazdák ha hozzánk jönnek, azokat érdekelni fogja a Hortobágy állatállománya. De a nemzetközi diákkongresszus tagjai nem igen tanálnak gyönyörűséget az ökrök, tehének, lovak és juhok állományában, meg a használatlanul heverő Hortobágyban, a melyen, tekintettel arra, hogy a diákkongresszus szeptember végén lesz, még délibábot sem találunk.

Főtéren egy üzlethelyiség

négy szobás uri lakosztály és egy két szobás lakás 1902. évi május 1-től kiadó. Bővebb felvilágosítás BORSSY LAJOS ezukrázdájában nyerhető.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A sámsoni ablakbeverő.** Árva István sámsoni honpolgár a sámsoni korcsmában alaposan beszédett a hegy levéből. Részegen kullogott be a faluba, azzal az erős elhatározással, hogy még pénzt kerít magának. Ezzel az erős elhatározással ment Iratosi János házába, akinek beverte az ablakait. De már be nem jutott a szobába, mert lefülelték. A részeg ablak-beverőt a debreczeni törvényszék 5 napi fogházra ítélte.

§ **Kirabolt szerető.** Szilágyi Ignác hosszabb időn át szerelmi viszonyt folytatott a Frohner-szálloda szobaciczusával Paládi Ágnessel. Sok boldog pásztor órát töltöttek együtt, s a nagy szerelemben a leány vakon bízott a legényben. A legény pedig arra használta fel a leány bizalmát, hogy egy szerelmi légyott után ellopta a leány 83 koronás takarékpénztári könyvét és eltüntetette két aranygyűrűjét. Aztán elpárolgott — mintba hirtelen hamva sem lett volna. A rendőrség hamarosan fülön csipte, de már akkor sem pénz, sem gyűrű nem volt Szilágyi Ignácnál. A debreczeni királyi törvényszék *O. Áh* Miklós dr. elnöklésével tegnap ítélkezett az érdekes bűnügyben. Megjelent a vég-tárgyaláson a megcsalt szoba cziczos is, a ki keserves könyhullatások közt panasolta el az ő Nácijának hűtlenségét. A csaló Náci pedig mélyeséges közönyvel ismerte be, hogy biz ő gaz módon fosztotta ki szerelme tárgyát. A törvényszék a csaló szerelme 2 hónapi fogházra ítélte.

§ **A pécsváradi választás.** — (Távirat.) Miután a petícióval megtámadott pécsváradi választás dolgában befejezték a vizsgálatot, melyet annak idején elrendeltek, mára ítélethez tartozó tárgyalást tűzött ki a Kuria az ügyben. A kerületben, Vedella Mihály néppártival szemben, dr. Egey Dezsőt, a Kossuth-párt tagját választották volt képviselővé. Az volt Egri ellen a petícióban felhozott vád, hogy öt választónak 4—4 mond: négy koronát ígért arra az esetre, ha reá szavaznak. Ezt is csak ígérte. Továbbá, hogy a berkesdi választói egy-egy liter bort és valami kis pörköltöt kaptak a választás napján Egrytől. A mai tárgyaláson, meiyen Paiss tanácselnök elnököt. Fittler előadóbiróhoz ismerte a vizsgálat eredményét. E szerint az öt berkesdi szavazó így adta elő az állítólagos „megvesztegetés” dolgát:

— A szavazóhelyiség előszobájában voltak. Odajött Egri képviselő és megkérdezte:

— Kire szavaznak, emberek?

— A néppártra, feleltük mi.

— De bezzeg — mondotta volna Egry

— reám szavazzanak, nem kívánom ingyen. Mindegyikük 4 koronát kap az idővesztegetéseért.

— Erre — vallják a néppárti tanuk — mi pauszra mentünk a választási elnökhöz. Egry pedig sietve eltávozott.

A mai tárgyaláson Edvi-Ilés Károly védő a volt választási elnöknek egy nyilatkozatát mutatta fel, a melyben az kijelenti, hogy nála a kérdéses ügyben panaszt nem tettek.

Ítéletet lapunk zártáig nem hoztak.

§ **A milliós örökség bűnpörében,** noha már a második hete tárgyalják, a pestvidéki törvényszék ma is tanukat hallgatott ki. Lényegesebb vallomás nem merült fel.

SZÍNHÁZ.

Kurucz Feja Dávid. Csekély számú közönség előtt került színre tegnap este Fényes Samu hatásos történelmi tárgyú drámája, a kassai főbíró története. Az előadás is meglátszott, hogy kevés a néző, mert úgy röptiben néhány jelenetet elfelejtettek játszani a mi derék színészeink. Más-különben a Komjáthy-pár, Odry, Tóth Ilonka és Berlányi Vanda tegnap este is szép sikert arattak. (Sz—i.)

Rablók. Kegyelemkenyér. E héten, csütörtökön, érdekes estéje lesz a debreczeni színháznak. Mint már megirtuk, Zivuska Andornak Rablók című egy felvonásos dramolettje kerül színre. Komjáthy, Odry és Tóth Ilonka játszik benne a főszerepeket és előreláthatólag szép sikerre számíthat a debreczeni fiatal szerző darabja. Utánna Turgenyew Kegyelemkenyér című hatalmas drámája kerül s inre, Faragó Ödönnel a czimszerepben. Minden komikusnak az az ambíciója, hogy nagy drámai szerepet játszik. Faragó ebbéli próbálkozása elé kíváncsian tekintünk, annál is inkább, mert már bebizonyította, hogy sokoldalú színész, akire bátran rábízhatni egy nagy-szabású drámai szerepet is. Mindkét daraból serényen folynak a próbák naponta, mert az igazgatóság kitűnő előadásban óhajtja bemutatni a két érdekes művet.

Műsorváltás. Ma este, mint az igazgatóság jelenti, *Cyrano de Bergerac* helyett a *Pillangó kisasszony* és *Virág fakadás* kerül színre.

ÚJDONSÁGOK.

3³/₄ %.

A debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank ajánlata.

Debreczen, április 22.

Debreczen városának van egy 360,000 koronás folyószámlahitele, a melyet a közgyűlés tudvalevőleg még egy esztendőre meghosszabbított. A múlt évben a folyószámla-kölcsönért 6 százalékos kamatot fizetett a város, ami a mai pénzügyi viszonyok között tulságosan sok. Az áprilisi közgyűlésen Szántó Sámuel dr. felvetette azt az indítványt, hogy a javult pénzügyi helyzetre való tekintettel, jól tenné a város, ha olcsóbb hitel után nézne és azt a véleményét fejtette ki, hogy négy százalékos hitelt is kaphat a város, ha egy kicsit utána néznének illetékes faktorok.

A közgyűlés után pár napra már mutatkozni kezdtek az első fecskék és kitént, hogy Szántó dr.-nak igaza volt, mert három budapesti pénzügyintézet is tett

ajánlatot, valamennyi 4 százalékos hitelt ajánlva fel a város 360,000 korona folyószámlás hitelére. A városnál általános melegegedést keltett ez a rohamos kamatláb-esés és már a tegnapi tanácsülésre ki is tüzték a tárgyat, hogy az ajánlattevők közül melyiket fogadják el. Hogy, hogy nem, a tegnapi tanácsülésen nem került szóba a város folyószámla hitele és így nem döntöttek még ez ügyben, amikor tegnap délután a debreczeni ipar- és kereskedelmi bank megtette az ő ajánlatát, amelyben lelicitálva a pesti bankokat, 3 és háromnegyed százalékos kamatra hajlandó eszközölni a város folyószámla-kölcsönét.

Az egy negyed százalékos 360 ezer koronánál nem nagy summa és így az eset ebből a szempontból tekintve nem nagy szenzáció, mert elvégre is 900 koronát tesz ki az egész és gyakran megesik, hogy a városnál 900 koronát nem vesznek olyan nagy summa számba. De van a dolognak egy másik oldala is, amely jobban megérdemli azt, hogy komolyan vegyük. A város hitelére nézve nem csekély erkölcsi haszon háramlik ebből kifolyólag. Pénzügyi tekintetből tehát nagy előny a városra nézve, mert a pénzügyi világ hadd lássa, hogy Debreczen város nem áll olyan rossz lábon, hogy 6 százalékos kamatot keljen fizetnie csekély 360000 koronáért, eltekintve attól, hogy az ajánlattevő debreczeni pénzügyintézet és így nem kell a másik portáján lebzselnünk kölcsönért.

Hisszük, hogy a városi tanács tudni fogja köteleességét és a 4 százalékos ajánlatokat nem véve figyelembe, az Ipar- és kereskedelmi bankkal megkötö a szerződést.

* **A kollegiumi igazgató-tanács ülése.** A debreczeni ev. ref. kollegium igazgató tanácsa az egyházkerületi közgyűlést megelőzőleg, május 6-ikán ülést tart, amelynek fontosabb tárgyai a következők. Az akadémiai igazgatóság jelentése, hogy Bartha Béla dr. Bacsoni Lajos helyett igazgatótanácsos lett. Jelentés a főiskola költségvetéséről. Dr. Bacsoni Lajosné kérvénye. Igazgatói és dékáni jelentések. Jelentés a főiskolai internátus ügyében tett lépésekről. Jelentés Somogyi Pál tanítóképezdei tanár nyugalomba vonulásáról.

* **Debreczen és Horánszky halála.** Horánszky Nándor kereskedelmiügyi miniszter halála felett méltó módon adott kifejezést részvételének Debreczen város is. Simonffy Imre királyi tanácsos polgármester a tegnapi délelőtti tartott tanácsülésen bejelentette, hogy a város nevében Horánszky ravatalára koszorút helyezett. A babér- és pálmalevelekből font koszorú szalagjain, mely a város színeit viseli, a következő felírás olvasható: *Debreczen sz. kir. város — Horánszky Nándornak.* Küldöttséget is menesztett volna a város nevében a polgármester a temetésre, de erre már nem volt idő. A családnak azonban távirati-

Tavaszi ujdonságok.

Bartha Kálmán főtéri üzletében (városház épület) szabott ár.

Napernyő, Őv glace és nyári keztyű, kötött szövött áru nyakkendő, Boi legyező, arcfátyol, zsebkendő mindennemű toilett cikk, kéri és oldaltáska, Uri fehérneműek jutányos áron beszerezhetők:

Tisztviselőknek 5% engedmény.

lag fejezte ki részvétét a tanács. A távirat szövege ez:

Nagyméltóságú Horánszky Nándorné
urhölgynek

Budapest.

Debreczen szabad királyi város közönsége legmélyebb részvétét fejezi ki megboldogult férje elhunytá alkalmából a Nagyméltóságodat, magyar hazánkat és nemzetünket ért nagy veszteség felett.

A városi tanács megbízásából:

Simonffy Imre,
polgármester.

*** Az új postaépület veszedelmében.** Az új vasuti postapalotát, amelyet az állam két év előtt nagy költséggel építtetett Debreczen számára, veszedelm fenyegeti. Utólérte az a végzetes állapot, a mely nemcsak Debreczen, de a vidéki városok újabb középületeit sem szokta elkerülni — az összeomlás veszedelmes percze. A nagy költséggel, de úgy látszik nagyon kevés gonddal épített palota *emeleti jobb oldali része megrepedt* és minden pillanatban összeomlással fenyeget. Pár nap óta hatalmas gerendák támasztják a roskadozó épületet, a melynek két szobáját sürgősen el kellett zárni. *Popovits* postafőnök sürgős jelentést tett úgy az üzletvezetőségnek, mint az államvasutak igazgatóságának az épület veszedelméről, ahonnan viszont az építő vállalkozót utasították a közveszélyes épület kijavítására. Mindenesetre érdekes dolog, hogy egy alig két éves új épület ilyen stádiumba jutott. Hogy mi az oka ennek, azt a műszaki vizsgálat lesz hivatva kideríteni.

*** A debreczeni tanári kör ülése.** A debreczeni tanári kör látogatott gyűlést tartott f. hó 19-én az ev. ref. kollegiumban, *Dóczy* Imre elnöklete alatt. — A gyűlés foglalkozott a temesvári kör átiratával, a mely a tanári rangsor eltörtését követeli. A debreczeni tanárok elvileg mind helyeslik a temesváriak álláspontját, de azért ők is kíváncsiak tartják, hogy a budapesti választmány hívja össze az állami és kir. kath. tanárokat kongresszusra, a hol végképp döntenek majd a fizetési rendszer tárgyában. A gyűlésnek főtárgya volt *Sáfrány* Lajos ev. ref. tanítóképző-intézeti tanár felolvasása, a melyben a fiziológiai lélektan fejlődését vizsgálta és behatóan ismertette azon kísérleteket, melyeket a lélektan modern buvárai végeztek a tanuló ifjúságon a szellemi foglalkozásból eredő fáradtságának mérésére. — A rendkívül érdekes felolvasásért elismerő köszönetet szavazott a kör. — A kör évzáró gyűlését május első felében fogja tartani, melyre a nyíregyházi ág. ev. tanári kart vendégül hívják.

*** A légszeszgyár üzeme márczius hóban.** Márczius hónap folyamán a debreczeni légszeszgyárban elfogyasztott utca világításra 142,209 égési óra mellett 17,065 m³ légszesz, a magánfogyasztás pedig 62,834 m³-et tett ki, ami a tavalyi magánfogyasztással szemben 5 egész, háromnegyed százalék emelkedést mutat. Az utcavilágítás az idén 16309 égési órával és 440 m³-el volt nagyobb a folyó 1901. év

megfelelő havához képest. — A légszeszgyártáshoz felhasználtatott 2762 mázsa kőszén, a melyből 1.65720 kg. pirszén és 13810 kg. kátrány termeltetett, mint melléktermék. Márczius hóban felszereltetett magánosoknál 46 láng és 2 melegítő és 1 utczai láng. A légszesz fényereje és minősége állandóan vizsgáltatott és az minden tekintetben mindenkor jobb volt az előirásosnál.

*** Keleti vendég Debreczenben.** Érdekes vendége lesz a napokban Debreczennek, illetve a debreczeni tanári-körnek. A mint ugyanis a tanári-kör titkárát, *Kardos* Albertet értesítik, dr. *Siratori* japán egyetemi tanár május elején elrándul egy-két napra Debreczenbe. Dr. *Siratori* már huzamosabb idő óta tartózkodik Budapesten, a hova őt tisztán a magyar nép és nyelv ismeretének, meg a magyar nyelvészekkel való érintkezésnek a vágya hozta. De látni akarja a fővároson kívül Magyarország nevezetesebb vidékeit, főképp az alföld tözsgyökeres magyarságát és ezért rándul ki többek között Debreczenbe is, a hol bizonyosan szives fogadtatásban lesz része.

*** Megnyitják az elemi iskolákat.** Az utóbbi időben a gyermekek között járványszerűleg fellépett a kanyaró s néhány esetben a vörheny is. A járvány tovább terjedésének megszüntetésére való tekintettel a polgármester dr. *Sárváry* Gyula előterjesztésére az összes elemi iskolákat s óvodákat e hó 24-ig bezárta s a tanítást beszüntette. A kanyaró azóta ritkábban jelentkezik s *Sárváry* Gyula erre való tekintettel a polgármesterhez ma beadott jelentésében azt az előterjesztést teszi, hogy a polgármester rendelje el most már az iskolák megnyitását. A polgármester a főorvos jelentése alapján elrendeli e hó 24-étől az összes elemi iskolák megnyitását, de az óvodák, tekintettel arra, hogy kanyaróesetek most is merülnek fel, a főorvos előterjesztése értelmében további intézkedésig még zárva maradnak.

*** A megkéselt diszitő.** A színházi kellékesnek, *Gubics* Fülöpnek áldozata *Kati* Imre diszitő már annyira jól érezte magát tegnap, hogy délután felment a szinpadra, hogy rendes munkáját végezze. Munkája közben hirtelen rosszul lett és összeesett. Társai kocsin szállították haza lakására. A szerencsétlenül járt diszitő és családja iránt a színháznál általános a részvét.

*** Birói zár alá helyezett csorda.** Nagy feltűnést keltett tegnap délután a baromvásártéren, hogy a rendőrség egy 45 darab szarvas marhából álló csordát zár alá vett. Az ilyen zárlat rendszeren pánikot okoz a gazdák közt, mert azt hiszik, hogy a csordát azért foglalta le a rendőrség, mivel azok közt beteg állatot fedeztek fel. Ez a hír nagyban apasztotta a mezőgazdák vételkedvét, mely csak akkor szűnt meg, mikor kiderült, hogy csak egyszerű birói zárlatról van szó. A csorda tulajdonosa ellen ugyanis több nagyváradi gazda feljelentést tett, hogy az általuk biróilag tizezer

korona erejéig végrehajtás alatt álló csordát a tulajdonos engedély nélkül Debreczenbe szállíttatta és itt egy részét már el is adta. E miati akadályozták meg a debreczeni vásáron a csorda eladását.

*** Bacsoni Lajos dr. emléke.** A debreczeni jogakadémia volt tudós és kiváló professzorának kartársai emléket állítanak. Az emlék felállítására gyűjtés indult meg, a mely mint értesülünk máris szép eredménynyel járt. Alig hat hét alatt 896 korona gyűlt egybe a Bacsoni emlékre. Ha az adakozás ilyen arányban folyik később is, akkor nemsokára méltó emlék fogja jelölni a kiváló tanár sírját.

*** A közkórház rejtélyes betege.** Lapunk tegnapi számában röviden megemlékeztünk arról, hogy a baromvásártéren az árokban egy teljesen eszméletlen állapotban lévő embert találtak és a kórházba szállították. Eszméletét a kórházban sem nyerte vissza, az ez irányban történt kísérletezés sikertelennek bizonyult. Átkutatott zsebeiben talált iratokból megállapították, hogy *Hodossy* Mihálynak hívják és h.-nánási lakos. A beteg ágya mellett *Mile* Pál rendőrfogalmazó állandóan ott tartózkodik, mivel a beteg állapota aggasztóra fordult s ha netalán pillanatra eszméletét visszanyerné — kihallgatható legyen.

*** A tegnapi halottak.** Debreczen város területén a tegnapi napon a következő halálesetek fordultak elő: *Boldog* Jánosné 67 éves Nyil-utcza 87. sz. *Borsos* István 24 éves géplakatos segéd Kut-utcza 46. sz. *Kacsari* Károly 26 éves téglagyári munkás téglagyár. *Szücs* Jánosné 90 éves Kétmalom-utcza 14. *Zakor* József 11 éves gyermek Csillag-u. 33. sz.

*** Egy istálló lángokban.** Tegnap délután a Kut-utcza 15. sz. háznál tűz ütött ki. Az udvaron levő istálló állott lángokban, melyben két tehén volt és nagymennyiségű takarmány állott felhalmazva. — A tűzről telefonon értesített tűzörség nyomban kivonult a helyszínre s rövid felóra alatt eloltották a tüzet. A vizsgálat megállapította, hogy a tűz véletlenségből, valószínűleg egy eldobott gyufa tüzéből keletkezett.

*** Vak tűzilárma.** Tegnap délután kevéssel 11 óra után telefonon értesítették a tűzoltóságot, hogy a *Széchenyi* utca 8 számú ház teljesen lángokban áll. A hír nem bizonyult valósnak, mert a nagy aparátussal kivonult tűzörség nem talált semmit. A tűzből csak annyi volt igaz, hogy a 8. számú ház egyik kéménye kigyuladt s a lángok láttára megrémült lakók tévesen értesítették a tűzoltóságot.

*** Utczára kitett gyermek.** Megemlékeztünk lapunk legközelebbi számában arról a szívtelen ápolóról, a ki a gondjaira bízott gyermeket az utczára kitette. Most azonban kiderült, hogy az a súlyos vád nem *Popper* Jakab cipészt illeti, hanem a kis gyermek nagybátyját, *Zilberer* Ede szatócsot, a kinek *Popper* átadta a kis gyermeket. A súlyos felelősség tehát nem *Poppert*, hanem *Zilberer* Edét terheli.

Halmágyi Sámuel

nyók dús választékban. —

női-felöltők legnagyobb áruházába
folytonérkeznek a tavaszi újdonságok: Női- és gyermekek felöltők, bluzok, övök, nyakdiszkek, naper-nyők
FELTÜNŐ OLCSO ÁRAK!

* **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Értessitnek a t. tagok, hogy a Deák Ferencz-utcai templomban a husvét napokon az istentisztelet a következő időben fog tartatni: d. e. 9 órakor, d. u. 4 órakor és este fél 7 órakor; fél-ünnepnapokon reggel 6 órakor. Péntek este fél 7 órakor.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonok, jó barátok, pályatársak és ösmerősök, kik felejtethetetlen drága jó apánk elhunyt alkalmából megható és vigasztaló részvételükkel fájdalomukat enyhíteni sziveskedtek, ez uton is fogadják legőszintébb köszönetünket. Pávay nővérek és Özv. édes anyj.

* **Mit tud a fiu?** Mulatságos eset történt a minap egy közel vidéki népiskolában. A tanfelügyelő a fiuk tanulmányi előrehaladottságát vizsgálta s felszólított egy néhány hét előtt felvett új tanulót:

— No fiam, — kérdezte tőle — mutatd meg mi mindent tudsz?

Erre a gyerek kilépett a padból és a fejetetejére állva, néhány bukfeneczet vetett iskolatársai nagy gyönyörűségére. Persze kiderült, hogy rosszul értette a kérdést a fiúcska, a ki különben egy vándorkomédiásnak nagy reményekre jogosító gyermeke.

* **Pénzkölcsönök** betáblázásra vagy személy-hitelre gyorsan kieszközöl *Rácz Béla bank biz. irodája* Debreczen, Hunyadi-u. 19. (a vasut-utca vége felé.)

* **Elveszett.** Vasárnap délután fél 3 órakor a külsővásártérről 3 szőke malaccsárga karikával elveszett. A szíves megtaláló jutalomban részesül Dorsch Hugó asztalosnál, külsővásártér.

TÁVIRATOK.

Krieghammer leköszön.

Becs, április 21. A „Wiener Journal“ szerint Krieghammer közös hadügyminiszter a delegáció után leköszön. Utóda hirtelen Schönauich altábornagy lesz.

Vilma királynő betegsége.

Hága, április 21. A ma kiadott orvosi jelentés szerint Vilma királynő állapota hirtelen rosszabbra fordult.

Ujab merénylet Oroszországban.

Varsó, április 21. Csertkov tábornok kormányzóra egy diák ma délelőtt háromszor rálőtt. A sebesülés nem életveszélyes. A merénylet elfogták és az egyetem rektorával, továbbá több diákkal együtt elzárták.

Visszautasított német színészet.

Pozsony, április 21. Nagy szenzációt kelt városszerte a belügyminiszter egy leirata, melyben Ruszt német színigazgató kérelmét, hogy előadásokat rendezhessen, visszautasította. Magyar körökben általános a megelégedés.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Egy képviselő halála.** (Éjjeli express tudósítás) André Gyula, a zirczi kerület kormányparti képviselője tegnap meghalt Zirczen. Az elhunyt a képviselőháznak most első ízben volt tagja.

× **Szobrok a zsákban.** (Éjjeli express tudósítás.) A rendőrség ma éjjel le tartóztatta Kubik Károly kocsiát, a ki egy zsákban több lopott szobrot vitt. Az egyik szobor a királyt ábrázolja és Zala György munkája, volt nála több más kisebb szobor is, és pedig Teles és Vastagh szobrászok munkái. Kubik a szobrokat a váci-uti Beschorner gyárban lopta. Összértékük 5000 korona.

× **Öngyilkosság a temetőben.** (Éjjeli express tudósítás.) A kereszturi temetőben egy apró kis gyermek siron, halántékon lőtte magát egy 25 évesnek látszó gyászruhás uriaszony. A sírban Erneyi Beatrix pihen s a rendőrség azt hiszi, hogy az öngyilkos a kis halottnak anyja: Erneyi Janka. A tetemet bevitték az üllői-uti bonczteni intézetbe.

SZERKESZTŐI POSTA.

Egy előfizető. Eltekintve attól, hogy névtelen levelekre nem válaszolunk, kívánságának nem tehetünk eleget, mert arra nincs helyünk, hogy nótákat reprodukáljunk az ujságban.

S—y Elek. Kár az ilyen szép alap eszmét annyi fantasztikus lébe ölni. Ha gondosabban dolgozza ki és könnyebb formát ad neki, fel lehet használni. Ebben az alakjában azonban nem.

Ki a bűnös? Nagyon közönséges, elcsépelet téma. Valami újat és jobbat várunk öntől.

K. Z. Debreczen. Minden írónak első sorsban orthografiára és elemi tudásra van szüksége. Ön azt sem tudja, mi az orthografia és mégis novellát ír. Ez nem szép magától.

SZINLAP.

Ma kedden, április 22-én „B“ bérletben ez idényben utolszor

Virágfakadás.

Vigjáték 1 felvonásban.

Ezt követi:

Pillangó kisasszony.

Dráma 2 felvonásban.

CZIMBALMOK

és hangszerek.

Van szerencsém a t. zenekedvelő közönségnek tudomásul venni, hogy

Piacz-utca 41. szám alatti

TÓTH JÁNOS-féle

üzletben mindenféle hangszereket átvettem s május hó 10 én egy mintaszerű üzletet rendezek be, hol nagyválasztékban mindennemű

hangszerek

részletfizetésre is beszerezhetők. Javítások és kiválóan

hegedű készítésre

a legnagyobb gond fordítatik. Hangolást eljogadok.

Czimbalom nagy raktár.

Az üzlet továbbra is Tóth János mű-hangszerkészítő vezetése alatt áll ki több éremmel lett kitüntetve és elismert képzett hangszerkészítő. Becses pártfogást kér tisztelettel:

Komáromi M. TÓTH JÁNOS. — üzletvezető: —

Ártézi és szivattyús kutak furására

közégek, gyárak, gazdaságok és magánosok részére, valamint saját készítményű szivattyúk elállítására és javítására jutányos feltételek mellett ajánlkozik

Guró Lőrincz

kutfuró-mester és vállalkozó, ki 16 év lefolyása alatt

220-nál több sikerült furt kutat létesített.

Megrendelések czimemre Debreczen Varga-utca 20-ik szám intézendők.

MIHALOVITS J. gyógyszerháza

a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Ajánlja:

HARMAT-ARCZPORÁT (pouder)

mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcnak s nem rontja az arcbőrt. Kitűnő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz vagy rizs porral. Jól tapad s igen jól fed.

A Harmat-Créme a Harmat szappannal együtt használva az arcbőrt üdév, széppé teszi s megóvjja a megráncosodástól.

(Kapható 3 színben fehér, rózsaszín és créme színben) minta doboz Harmat-pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor.

Ajánlja továbbá következő arczporait:

BERLINI FETTPOUDER (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill.

VELUTIN POUDER (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.

URAK!

Minden idényre a legdivatosabb **gyapjuszöveteket** a legnagyobb választékban posztó és gyapjuszövetek divatárú üzletében (Kossuth-utca Dörre cukrász mellett) szerezhetjük be. Ezen czég tapasztalt szoliditása és a kiszolgált árú szakember megválasztása folytán figyelmünket megérdemli. — Nagy kényelmünkre szolgál az is, hogy az árak minden darab kelmén mindenki által érthető számokkal vannak megjelölve.

WEISZ ADOLF

Általános kivánságnak

engedve, az évtizedek óta nagy választékban és általános közmegelegedésre szolgáló

vászon-, pamutáru, fehérnemű
raktáramat kibővítettem és berendeztem a
női-ruházat

egyik legfontosabb cikkével, a

mosó-szövetekkel.

Mint eddigi áruim, úgy a mosó-kelmék is a legelsőbb minőségűek, lehetőleg szintartók és legújabb izlésszerintiek. Az árak határozottak és aránylag olcsóbbak, mint bármily bevásárlási forrásban.

Remek szöveimből kivánságra mintagyűjteménnyel szolgálok. A mosó és nyári szövetek neve: **Graciosa, Cleopatra, Dress, Record, Soiryal, Felicia, Nizza, Indisch, Foulard, Duschesse, Madapolan, Levántin, Foulard nonpareil, Batest royal, Natte, Clouslin, Inde, Pique fehér és színes, Satin mercerise, Batist zephir hazai kék és piros**

A szövetek szélessége többnyire 80 cm. Árak 70 filléren kezdődnek.

Kardos László Debreczen,
Kossuth-u. 9.

A legújabb

női ruhaszövetek, delain, batist, zephir és mindenféle mosóruha-kelmék

óriási választékban

raktárra érkeztek

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai
cégnél Debreczen, Kistemplom-bazár.

A legnagyobb debreczeni czipőraktár!

Nagyérdemű közönség!

A Löw Zsigmond és Társa cég

tudatja, hogy elérkezett az idő, midőn a czipő árait oly olcsóra szállítja le, mire még eddig ezen a téren senki sem volt képes.

Nállam a mai naptól kezdve óriási választékban, mindenféle bőrből és formában készült legjobb minőségű

férfi-, női- és gyermek czipők

bámulatos olcsó árban lesznek árusítva és felkérem a nagyérdemű helybeli és vidéki közönséget, hogy egy próbavétellel ezen állításnak igaz voltáról meggyőződést szerezzen.

Löw Zsigmond és Társa

Főtér és Szent-Anna-utca sarok.

A legnagyobb debreczeni czipőraktár!

Darvas Testvérek

tékban feltűnő olcsó árak mellett beszerezhetők

Építési árlejtési hirdetmény.

3810

1902

SZ.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszter urnak f. évi február hó 26-án kelt 6818. számú rendelete folytán a nagykárolyi, nyiregyházi, vásáros-naményi, nagytárkányi és rakamazi m. kir. dohánybeváltó hivatalok telepén létesítendő egy-egy szabvány tervezetű dohánylevél raktár összes munkálatainak biztosítása céljából ezennel nyilvános írásbeli ajánlati-árlejtés hirdettetik.

I. A nagykárolyi m. kir. dohánybeváltó hivatalnál építendő dohánylevél raktárnak összköltsége: negyvenhatezertizenöt (46,015) korona 02 fillérben, az építési munka befejezésének ideje pedig 1902. évi szeptember hó 30-ik napjára állapított meg.

II. A nyiregyházi m. kir. dohánybeváltó hivatalnál építendő dohánylevél raktár összköltsége: negyvennégyezeregyszázhetvennyolc (44,178) korona 80 fillérben, az építési munka befejezésének ideje pedig 1902. évi szeptember hó 30-ik napjára állapított meg.

III. A vásáros-naményi m. kir. dohánybeváltó hivatalnál építendő dohánylevél raktárnak összköltsége: negyvenkilencezeregyszázötvenkettő (49,112) korona 43 fillérben, az építési munka befejezésének ideje pedig 1902. évi szeptember hó 30-ik napjára állapított meg.

IV. A nagytárkányi m. kir. dohánybeváltó hivatalnál építendő dohánylevél raktárnak összköltsége: negyvenhétezerhátszázötvennyolc (47,818) korona 01 fillérben, az építési munka befejezésének ideje pedig 1902. évi szeptember hó 30-ik napjára állapított meg.

V. A rakamazi m. kir. dohánybeváltó hivatalnál építendő dohánylevél raktárnak összköltsége: ötvenezeregyszáznyolcvanöt (50,185) korona 74 fillérben, az építési munka befejezésének ideje pedig 1902. évi szeptember hó 30-ik napjára állapított meg.

Ajánlat mind az öt, vagy külön-külön egy-egy építkezésre tehető, de annak az építkezéssel járó összes munkálatokra ki kell terjednie. Az ajánlatban minden egyes raktárépítkezésre vonatkozó ajánlati összeg kiteendő.

Az ajánlatnak az építkezéssel járó összes munkálatokra ki kell terjednie.

Ajánlattevők ajánlataikban kijelenteni tartoznak, hogy az építéshez kizárólag csak belföldön termelt anyagot vagy gyártmányt fognak felhasználni, továbbá hogy a nagykárolyi és nagytárkányi m. kir. dohánybeváltó hivataloknál építendő dohánylevél raktárnak helyein jelenleg álló ócska épületeket, — az azokból kikerülő anyag értékének fejében, minden további költségfelszámítás nélkül lebontják és a törmeléket elfuvaroztatják, valamint hogy az ajánlatok kellékeire vonatkozó itteni határozmányokat, nemkülönben az általános szerződési feltételeket és vállalati részletes feltételeket ismerik és azoknak magukat feltétlenül alávetik.

A bánatpénz az ajánlati összegnek 5%-ban van megállapítva, mely összeg készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban, a m. kir. állampénztárban (Budapest, fővámház) vagy valamely m. kir. adóhivatalnál teendő le és az arról szóló letétjegy a lezárt ajánlathoz csatolandó.

A letett bánatpénz az ajánlatnak elfogadása esetén — kellő kiegészítése mellett — a kötendő szerződésnek óvadékaul fog szolgálni.

Az ivenkint 1 koronás bélyegjeggyel ellátott, magyar nyelven szerkesztett írásbeli ajánlatok lepecsételve s következőleg czimezve: „Ajánlat a..... m. kir. dohánybeváltó hivatal telepén építendő dohánylevélraktár munkálataira“ legkésőbb f. évi május hó 15-ik napján délelőtt 10 óráig, a midőn a nyilvános árlejtés is meg fog tartatni, a m. kir. dohányjövődék központi igazgatóság (Budapest, V. Kálmán-utca 20. sz.) segédhivatalában adandók át, vagy postán bérmentesen küldendők.

Ezen feltételektől eltérő vagy elkéssetten benyújtott vagy távirati uton tett vagy oly ajánlatok, melyekben a letett bánatpénzről szóló letétjegy csatolva nincsen, vagy végül, melyekhez bánatpénz fejében készpénz lett csatolva, valamint pótajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az írásbeli ajánlatoknak részletes kellékeire és a versenytárgyalás tartására vonatkozó itteni határozmányok, továbbá az általános szerződési, valamint részletes feltételek, az építési tervek és költségvetések alólirott igazgatóság műszaki osztályában, nemkülönben az építési helyszínen a hivatalos órák alatt betekintheők és a dohánylevélraktárra vonatkozó költségvetés is egy (1) koronáért megszerezhető.

Budapest, 1902. évi április hó 14.

A m. kir. dohányjövődéki központi igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

dúsan felszerelt női- és gyermek-felöltő áruházában Debreczen, főtér, Hungária-kávész ház mellett. **Újdonságok** női- és gyermek-felöltőkben, nap- és esőernyőkben, blousok, övök és nyakdíszek nagy választékban feltűnő olcsó árak mellett beszerezhetők

Apró hirdetések.

Május 1-re szép nagy utcái és egy kisebb udvari lakás kiadó. Értekezhetni: Piacz u. 28. sz. I. emeleti irodában.

Vajat naponta frisset ajánlok 1 kilót 1 frt 20 krért.
Deutsch Lajos Piacz-utca 38.

59 hold szántóföld tanyai épületekkel a szoboszlói határban, az ebesi vasuti állomáshoz közel kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezhetni Bethlen-utca 3 sz. alatt.

Egy a könyvelésben jártassággal és jó írással bíró megbízható férfi, esetleg nő szerény javadalmazás mellett irodában alkalmazást nyerhet. Ajánlatok írásban adandók be és személyes bemutatkozás kéretik. Katz Jakab.

Családi használatra egy jó karban levő eredeti zinger szivarhajós varrógép eladó. Perczes-utca 18.

Eladó földek. A Czuczában 16 öl, az Újfalván 3 hold szántóföld eladó. Értekezhetni Két-Malom-utca 5.

Olcson boiti berendezés eladó Meszena-utca 26. szám.

Legalkalmasabb ajándék **egy fényképező kamra.** Hasznos időtöltés. Kellemes szórakozás. Vételnéi ingyen oktatás. Tessék árlapot kérni **Komáromi Józsefnél.** Debreczen, Piacz-utca 12. sz.

Divatos szalag-övek 35 krtól kezdve óriási választék himzsekben szép minták mtrje 8 krtól kezdve, kötények, alsószoknyák és blouzok jutányos árban **MÁRTON GYULA** üzletében Debreczen, Bika-szálloda mellett.

Kutak furását elvállalom,

ártézi, jóviz vagy rossz vizig, esetleg kutak javítását jutányos ár mellett **LADANYI FERENCZ** kutfuró mester és vízvezető Debreczen. Eötvös-utca 80.

Eladó a Csapó-utca 31. sorszámú ház. Értekezhetni a Debreczeni Első Takarékpénztár titkárnál.

Kiadó 1902 május 1-től a központban Kossuth-u. 6. illetőleg Sas-utca 3-ik számú házban az első emeleten egy 2 szobás garçon-lakás, gázlusterekkel felszerelve. Ügyvédi irodának vagy orvosnak is nagyon alkalmas. Értekezhetni a házban, Boros Testvérek üzletében, vagy Kaszanyitzky Endre üzletében, Piacz-u. 57.

Uradalmi Tea-vaj minden nap friss érkezés kilója 1.20 frt kapható. Czeglédy és Polgárnál.

Eladó a Bánkon a h.pályi utcán félen egy 15 hold kaszáló föld. Értekezhetni Simonffy-utca 46. szám alatt a tulajdonossal.

Ügyes varróleány fizetéssel azonnal felvétetik. Czim a kiadóban.

Egy jó karban levő jégsekrény olcson eladó Göczey István fűszerkereskedőnél Hunyadi-utca 26.

Jó írásu gyakornok kezdő fizetéssel felvétetik ügynökségi irodába. Levélbeni ajánlat „Gyakornok” czimen e lap kiadóhivatalába intézendő.

Eladó egy szalon garnitúra, egy tükörasztal márvánnyal, egy gyermekvaságy Petőfi-tér 13. sz.

Kiadó utcái 4 szobás lakás és egy istálló kocsi színnel Miklós-u. 41.

Kiadó emeleti lakás, mely áll 6 szoba, elő- és fürdő szobával több melék helyiség, jó vízi vízvezeték és gázbevezető azonnal kiadó. Széchenyi-utca 42.

Moly, kár ellen biztosító és megóvó intézet

VÉGH GYULA

s-ücsmester,
Debreczen, Gróf Dégenfeld (Rózsa) tér 3. sz. Szikszai-ház.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni **elsőrangu szücs-műhelyem berendezésére**, ahol elvállalom minnenféle téli ruhák nyári gondozását, u. m. utazó bundák, lábvédők, kocsi takarók, szőnyeg- és női- és férfi-felöltök stb. a legnagyobb felügyelet mellett elfogadok. Műhelyem pontos és szolidaságáról méltóztatnék meggyőződni.

A nyaralásra beadott ruhák tűz ellen biztosított helyen tartatnak.

Levelező-lapok czimemre küldése után házhoz is elküldök.

Itt a tavasz!

és vele együtt megérkeztek a legfinomabb és legolcsóbb

szobapadló lakkok

zomancz festékek, vízhatlan utorka lakk, Kencze, mindennemű hazai és francia földfestékek, és saját örlésű olajfestékeink, melyek a nagyérdemű t. közönség becses pártfogását várják

Hazafias tisztelettel:

NEUMANN és WEISZ

diszfaragványok, fournirok és görleczek gyári raktára Hatvan-u. 5. Bignóház.

Nagy tavaszi vásár!

Neumann Testvéreknél

a Tisza-palotában,
hol a tavaszi idényre már rengeteg férfii- és gyermek

CZIPŐK,

kalapok, ingek, gallérok, nyakkendők, valamint más uri divat-czikk megérkeztek és azokat előnyösen sikerült beszerzés folytán **csoda olcsó** árakban bocsátjuk a t. vevőinknek b. rendelkezésére.

Tisztelettel:

NEUMANN TESTVÉREK.

Kiadó lakás.

Piacz-u. 9. számú házban

egy minden kényelemmel ellátott

utcai emeleti uri lakás

f. évi **augusztus 1-től**, esetleg korábban is

bérbe kiadó.

Értekezhetni: CSANAK JÓZSEFNÉL.

Megérkeztek

a legszebb tavaszi ujdonságok

női divatszövetekben

Bluz selymekben, Tennis, Chiné és De laene szövetekben, nap-

ernyőkben

Szabó Lajos fiai cégénél,
Debreczen, Rózsater.

כשר של פסח

Husvéti káposzta, céklacizibere, bor-eczet

eczetes ugorka, hópehej- és rózsá krumpli, olcson beszerezhető **Hatvan-utca 35.** — Ugyanott vetni való rózsá krumpli és különféle babok olcson beszerezhetők.

Turul permetező,

a jelenkor legjobb peronospora permetezője javított alakban, 1902. modell. — Fényesen kiálotta a próbát.

Teljesen szilárd, réz alkatrészekkel, egy perc alatt kivethető szélkázánál, könnyű, jó és biztos munka. Kapható:

KONTSEK GÉZA

magkereskedésében,

KOSSUTH-UTCZA.

Egyedüli olcsó bevásárlási forrás

LUKÁCS VILMOS

Debreczen, Hatvan-utca 5.

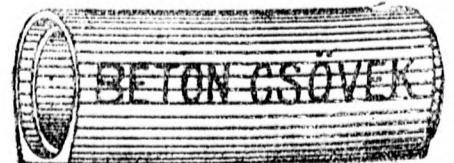
Az építkezési idényre ajánlja dusan felszerelt

raktárát.

Aszfalt és köfödél lemezek, carbolineum, kátrány, kocsikenőcs, elszigetelő lemez, cement, gipsz, hornyolt tetőcserép,

John-féle szab. kütetőnek bizonyult kéménytoldóit.

MELOCCO PÉTER

ezement és beton-mű gyáranak képviselője.

Elvállal faezementtel és aszfaltlemezeli tetőfedéseket, mindennemű betonmunkát.